

κῶν δυνάμεων, ὅπου κατὰ τὰς ὁδηγίας τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει πρέσβεως διαφωνοῦν πρὸς τοὺς συναδέλφους του καὶ εἰς αὐτὰ τὰ ἀφορῶντα τὴν τάξιν καὶ τὴν ἀστυνομίαν ζητήματα, οὐδὲν ἄλλο δεικνύει παρὰ ὅτι ἡ δύναμις αὕτη ἔχει ἐν Τουρκίᾳ συμφέροντα ὅλως διόλου ἰδιαιτέρα ἀπὸ τὰ τῶν ἄλλων δυνάμεων τῆς Εὐρώπης (1).

Καὶ ἤδη ὡς ἴδωμεν τίνες καὶ πόσους ἡμεῖς ἔχομεν νὰ ἀναγράψωμεν, οἱ ὅποιοι ἐχρημάτισαν πρόξενοι τῶν εὐρωπαϊκῶν δυνάμεων καὶ ἐν γένει προστατευόμενοι κατὰ τοὺς χρόνους τούτους εἰς τὰς ἑλληνικὰς χώρας. Ἀρχίζομεν δὲ ἀπὸ τὴν Κρήτην.

2) Ἀναγραφή Ἑλλήνων προξένων καὶ προστατευομένων.

Ἐν Ρεθύμνῃ τῆς Κρήτης ὑποπρόξενος τῆς Γαλλίας τῷ 1700 ἦτον ὁ Κρήτης Πατελλάρος, ὁ ὅποιος καὶ ἐφιλοξένησεν εἰς τὸν οἶκόν του τὸν περίηγητὴν Τournefort, ἐπισκεφθέντα τὸ ἔτος ἐκεῖνο τὴν γῆσον (2).

Ἦτο δὲ ὁ Πατελλάρος γέρον πλεον, ὅτε τὸν ἐγνώρισεν ὁ Τournefort καὶ ἔζη ἐν Κρήτῃ προστατευόμενος ἀπὸ τὴν Γαλλίαν, πάντοτε δὲ εὐφυῆς, γοητευτικὸς εἰς τὴν ὁμιλίαν του καὶ εὐγλωττος (3).

(1) Rey, 280, κ. ἐ.

(2) Tournefort, 1, 37 κ. ἐ.— Ὁ Tournefort (ἐνθ' ἄνωτ.) διηγᾶται ὅτι ὁ Πατελλάρος, ὅτε οἱ Τούρκοι ἐκυρίευσαν τὴν Κρήτην, ἦτο ἀκόμη μικρὸς τὴν ἡλικίαν· ὅτι τὴν σκλαβωθεῖσαν μητέρα του ὡς ὡραίαν παρουσίασαν εἰς τὸν Σουλτᾶνον Ἰβραήμ, ὁ ὅποιος ὁμοῦς τὴν ἐδώρησεν εἰς τὸν μέγαν βεζύρην, οὗτος δὲ καὶ υἱὸν ἀπέκτησεν ἐξ αὐτῆς, φονευθέντα κατὰ τὴν τελευταίαν πολιορκίαν τῆς Βιέννης· ὅτι ὁ μικρὸς, δεῖξας ἐνωρίς εὐφυῆς, ἀπεστάλη ἀπὸ τοὺς γονεῖς του εἰς Πάδουαν ἵνα σπουδάσῃ νομικά. Ἐπιστρέψας ἔπειτα μετέβη εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν διὰ νὰ ἴδῃ τὴν μητέρα του. Αὕτη δὲ, τουρκίς πλεον, τὸν παρεκίνησεν, ἀφοῦ τὸν ἀνεγνώρισε, νὰ γίνῃ καὶ ἐκεῖνος μουσουλμᾶνος καὶ νὰ γίνῃ μάλιστα διὰ τοῦτο κύριος ἀπεράντων γαιῶν εἰς τὴν Βλαχίαν. Ἀλλ' ἐκεῖνος ἐπροτίμησε νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὴν πατρίδα του καὶ νὰ ἀποθάνῃ ἐκεῖ, πιστὸς εἰς τὴν θρησκείαν τῶν πατέρων του.— Ἡ οἰκογένεια Πατελλάρου ὑπῆρξεν ἐκ τῶν ἐκτεθῆμων τῆς Κρήτης οἰκογενειῶν καὶ ἀνέδειξε πολλοὺς διακριθέντας ἀνδρας, ὡς τὸν Ἀθανάσιον Γ' Πατελλάρον, πατριάρχην Κωνσταντινουπόλεως (1634 καὶ 1652), τὸν Νεόκυτον μητροπολίτην Κρήτης, μνημονευόμενον ὡς ἱερομόναχον τῷ 1638 (Legrand, Bibliographie hellénique Παρίσιος 1885 τόμ. 1 σελ. 375.— Ἀλεξάνδρου Ε. Λαυριώτου, Νεοφύτου μητροπολίτου Κρήτης τοῦ Πατελλάρου πρὸς Κωνστ. Καντακουζηνὸν ἐγκώμιον, ἐκ Φιλολ. Συλλ. Κ/πόλεως τόμ. 27 (1895—1899) σελ. 287.— Σάθα, μεσ. βιβλ. τόμ. 3 (1872) σελ. 590), τὸν ἱατροφιλόσοφον Εὐστάθιον (Σάθα Νεοελλ. Φιλ. 237.— Legrand bibl. hell. 3, 185 κ. ἐ.) τὸν Γεώργιον (Σάθα, Νεοελλ. Φιλ. 418 καὶ 420)

(3) Tournefort, ἐνθ' ἄνωτ.

Ἄς προστεθῆ ὁ ἐνταῦθα ὅτι ἡ Γαλλία εἶχε τότε (κατὰ τὸν δέκατον ὀγδοὸν αἰῶνα) ἐν Κρήτῃ πολλοὺς προστατευομένους Ἑβραίους, ἐκ τῶν ὁποίων κυρίως ἀνεδείκνυε τοὺς προξένους τῆς (1), ἐντὸς τῶν πόλεων, ὅπου οὗτοι ἐμπορεύοντο. Ὁ ἐν Χανίῳ ὁμῶς πρόξενος τῆς Γαλλίας ἐπροστάτευε πλὴν ἄλλων καὶ δέκα πέντε Ἑλλήνας ἐκ τῶν νήσων καὶ τῆς Πελοποννήσου (2).

Ἡ πρώτη νῆσος, τὴν ὁποίαν συναντᾷ ὁ ταξιδεύων ἀπὸ τὴν δυτικὴν Εὐρώπην πρὸς τὰς χώρας τῆς Ἀνατολῆς, εἶναι ἡ Μήλος, εἰς τὸν ἀσφαλῆ δὲ καὶ εὐρὺν λιμένα τῆς κατέφευγον τὰ πλοῖα καὶ ἀπὸ ἐκεῖ ἐλάμβανον πλοηγούς διὰ νὰ ἐξακολουθήσουν τὸ ταξείδιόν των εἰς τὸ Αἶγαίον. Διότι δὲν τὸ ἐγνώριζον, δὲν ἦτο δὲ καὶ εὐκόλον νὰ τὸ μάθουν τότε. Ἐπρεπε δ' ὁμῶς καὶ νὰ τοὺς προφυλάξουν ἀπὸ τὰ κρησφύγετα τῶν πειρατῶν οἱ πλοῖγοι (3).

Διὰ τὴν πυκνὴν δὲ ἐπικοινωνίαν μετὰ τοῦ λιμένος τούτου τῶν εὐρωπαϊκῶν πλοίων τὰ κράτη ἐφρόντιζον νὰ ἀντιπροσωπεύωνται ἐν τῇ νήσῳ ταύτῃ καὶ ἀπὸ προξένους. Ἦσαν δὲ οὗτοι ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ

(1) Κατὰ τὰ τέλη τοῦ δεκάτου ὀγδοῦ αἰῶνος βερατλῆς καὶ πράκτωρ τῆς γαλλικῆς δημοκρατίας ἐν Ρεθύμνῃ ἦτον ὁ Ἑβραῖος Ἀδραμάκις (Olivier, voyage dans l'empire ottoman, Παρίσι: ἔτος 9 (1801) τόμ. 2 σελ. 280), ἐν Ἡρακλείῳ κατὰ τὸ τέλος πάλιν τοῦ αὐτοῦ αἰῶνος πράκτωρ καὶ διερμηνεὺς τῆς Γαλλίας ἦσαν ἐπίσης Ἑβραῖοι (Olivier, 2, 271 καὶ 272). Καὶ τῷ 1817 ὁ διερμηνεὺς τοῦ αὐστριακοῦ ὑποπροξένου ἦτον Ἑβραῖος (F. W. Sieber, Reise nach der Insel Kreta im Jahre 1817 ἐν Λειψίῳ καὶ Sorau 1823 τόμ. 1 σελ. 100). Καὶ τὰ σαπωνοποιεῖα τῆς Ρεθύμνου ἀνῆκον τότε εἰς Ἑβραίους προστατευομένους τῆς Γαλλίας (Olivier, 2, 370).

(2) Rey, 449.

(3) «Οἱ κάτοικοι (τῆς Μήλου) εἶναι ἐμπειρότατοι θαλασσοπόροι, πλὴν δὲν ἔχουν καράβια, ἀλλὰ μισθώνονται διὰ πλωρεῖς ὑπὸ τῶν Εὐρωπαίων καὶ ταξιδεύουσιν εἰς τὸ Αἶγαλον πέλαγος μετ' αὐτῶν. Ὅθεν εὐρίσκονται πολλοὶ ἐξ αὐτῶν εἰδήμονες κατὰ πρᾶξιν, τεσσάρων ἢ καὶ πέντε εὐρωπαϊκῶν γλωσσῶν» (Σχολαστικὴ Γεωγραφία, διερμηνευτικὴ τοῦ νέου μεθοδικοῦ σχολαστικοῦ ἄτλαντος, συντεθεισα γερμανιστὶ ὑπὸ τοῦ Ἀδάμ Χριστιανοῦ Γασπάρεως, ἀξιῶσει δὲ τοῦ κυρίου Στεφάνου Μπούμπα μεταφρασθεῖσα εἰς τὴν νῦν ἑλληνικὴν διάλεκτον ἐκ τῆς τελευταίας ὀγδοῆς ἐκδόσεως ὑπὸ τοῦ Κυριακοῦ Καπετανάκη πρὸς χρῆσιν τῶν ἑλληνικῶν σχολείων, πρώτη περίοδος ἐν Βιέννῃ 1808 σελ. 340 κ. ἐ. — Περιγραφὴν τοῦ λιμένος τῆς Μήλου ἔχει ὁ Prokesch—Osten (Denkwürdigkeiten und Erinnerungen aus dem Orient, ἐν Στουτγάρδῃ 1836 τόμ. 1 σελ. 535).

Ἑλληνας αὐτόχθονες. Καὶ ἀναφέρεται ρητῶς ὅτι τῷ 1749 οἱ Ὀλλανδοὶ καὶ οἱ Βενετοὶ εἶχον Ἑλληνας ἐγγωρίους ὡς προξένους (1).

Καὶ οἱ Ἄγγλοι εἶχον τῷ 1812 ὑποπρόξενον ἐν Μήλω, πιθανώτατα Ἑλληνα, μολονότι δὲν ἀναφέρεται ρητῶς τοῦτο (2).

Ἐν Σίφνῳ δὲ τῷ 1700 πρόξενος τῆς Γαλλίας ἦτον ὁ Γκιών, ἐπαινούμενος ὡς λόγιος καὶ γλωσσομάθης (3).

Ἐν Σερίφῳ «ἀτιξέντες» τοῦ ὑποπροξενείου τῆς Ἰσπανίας καὶ ἄλλων διαφόρων ἐθνῶν ἦτο τῷ 1821 ὁ Παναγιώτης Γρηγορίου Καροῦσος. Ἐξηριᾶτο δὲ τὸ πρακτορεῖον τῆς Σερίφου ἐκ τοῦ ἰσπανικοῦ ὑποπροξενείου τῆς Κύθνου (4).

Εἰς τὴν Φολέγανδρον πρόξενος τῆς Γαλλίας τῷ 1700 ἦτον ὁ Γεωργάκις Στάυς, ἀπὸ τὴν Κρήτην καταγόμενος, ἀνὴρ εὐφυής, ὁ ὁποῖος ἐφιλοξένησε τὸν Τουρνεφόρτ εἰς τὸν οἶκόν του, ὅταν κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο ἐπεσκέφθη οὗτος τὴν νῆσον ταύτην (5).

Ἐν Πάρῳ πρόξενος τῆς Γαλλίας τῷ 1700 ἦτον ὁ Μιχαλάκις Κονδύλης, ἀδελφὸς τοῦ Κωνσταντίνου Κονδύλη, βοεβόδα τῆς νήσου (6). Εἶχε δὲ ἡ νῆσος τότε καὶ πρόξενον Ἀγγλίας καθὼς καὶ πρόξενον Ὀλλανδίας, Ἑλληνας καὶ τοὺς δύο (7). Πρόξενος ξένης δυνάμεως—ἀναμφισβότως δὲ τῆς Βενετίας—ἦτο τῷ 1725 ὁ Νικόλαος Μαυρογένης, ἰδιοκτῆτης ἐν Μαρμάροις, χωρίῳ τῆς νήσου (8). Ἑλληὴν ἦτο καὶ ὁ πρόξενος τῆς Γαλλίας τῷ 1727, τοῦ ὁποῖου ὅμως τὸ ὄνομα δὲν

(1) Friedrich Hasselquist, Reise nach Palästina in den Jahren von 1749-1752 (ἐκ τῆς σουηδικῆς) Ρόστοκ 1762 σελ. 21.

(2) Turner, 1, 33.

(3) Tournefort, 1, 179· βλ. καὶ Ἄντ. Βάλληνδα, Κυθνιακά ἐν Ἐρμουπόλει Σύρου 1882 σελ. 75. Ἡ οἰκογένεια, περὶ τῆς ὁποίας θὰ γίνῃ λόγος καὶ κατωτέρω, σώζεται σήμερον ἐν Κύθνῳ (Βάλληνδα, ἐνθ' ἄνωτ. 77).

(4) Βλ. περὶ τούτου τὸ ὑπ' ἀρ. 14,844 ἔγγραφο τοῦ ἀρχαίου τῆς ἱστορ. καὶ ἔθνολ. ἑταιρ.

(5) Tournefort, 1, 259.— Κατὰ τὸν Τουρνεφόρτ ὁ Στάυς οὗτος ἐξετέλει ἀκόμη καὶ τὰ καθήκοντα τοῦ βοεβόδα τότε. Διασώζεται δὲ μέχρι σήμερον ἡ οἰκογένεια αὕτη εἰς τὴν Φολέγανδρον (Ζαφειρίου Δ. Γαβαλά, Φολέγανδρος ἐν τῷ δευτέρῳ τῆς ἱστορ. καὶ ἔθνολ. ἑταιρ. τόμ. 2 (1885) σελ. 515).

(6) Tournefort, 1, 204.— Τῆς αὐτῆς οἰκογενείας εἶναι καὶ ὁ Πάριος εὐπατοῦδης Γεώργ. Κονδύλιος, ὁ σφαγίς (τῷ 1716) ὑπὸ τοῦ καπετὰν πασᾶ Τζάνουμ — Χόντζα (Σάθα, Νεοελλ. Φιλ. 456).

(7) Tournefort, 1, 283.

(8) Th. Blancard, les Mauroyéni, ἐν Παρισίοις 1909 ἔκδ. β' τόμ. 1 σελ. 39.

αναφέρεται (1). Μνημονεύεται δὲ καὶ ὁ Ἰωάννης Βαπτιστῆς Κρίσπος, βικάριος (ἐφημέριος) τῆς Πάρου, ὡς ὑποπρόξενος τῆς Βενετίας τῷ 1794 (2).

Ἐν Ἀντιπάρῳ ὁ πρόξενος τῆς Γαλλίας τῷ 1727 ἦτον Ἕλληγ(3).

Ἐν Κύθῳ πρόξενος τῆς Γαλλίας τῷ 1700 ἦτον ὁ Γιαννάκις Δελλαγραμμάτικας (4). Ἕλληγ ἀναφέρεται ὅτι ἦτο καὶ τῷ 1727 ὁ πρόξενος τῆς Γαλλίας (5). Τῆς ἐδῆς δυνάμεως πρόξενος ἐχρημάτισεν ἐν τῇ νήσῳ ταύτῃ ὁ Κωνσταντῖνος Μάτσας κατὰ τὰ τέλη πιθανώτατα τοῦ δεκάτου ἀγδόου αἰῶνος (6).

Ἐν Ἰῳ πρόξενος τῆς Ρωσίας, τοῦ βασιλείου τῶν Δύο Σικελιῶν καὶ ἄλλων ἀκόμη δύο κρατῶν, τῶν ὁποίων τὰ ὀνόματα δὲν ἀναφέρει ὁ μεταδίδων εἰς ἡμᾶς τὴν πληροφορίαν ταύτην, ἦτο (δὲν γνωρίζομεν ἀκριδῶς πότε, πιθανώτατα ὅμως κατὰ τοὺς ἐγγύς πρὸς τὴν ἐπανάστασιν τοῦ 1821 χρόνους) ὁ Λούης Στάυς(7). Πρόξενος δὲ τῆς Γαλλίας τῷ 1771 ἦτον ὁ πρόκριτος τῆς νήσου Ἰωσήφ Μπαῶς (8).

(1) Rey, 245.

(2) Π. Ι. Ζερλέντη, πειρατικὴ ἐπιδρομὴ κατὰ τῆς νήσου Ἀντιπάρου τῷ 1794 ἐν Παρν. τόμ. 10 (1880) σελ. 374.

(3) Rey 245.

(4) Tournafort, 1, 326. — Περὶ τῆς οἰκογενείας ταύτης, τῆς ὁποίας ἀπόγονοι σώζονται καὶ σήμερον ἐν Κύθῳ, ἐν Πάρῳ καὶ ἐν Ἄνδρῳ βλ. Tournafort, 1, 350 καὶ 351. Ἐν Ἄνδρῳ δύο μὲν ἀδελφοὶ Δελλαγραμμάτικα ἦσαν τῷ 1700 καθολικοί, ὁ δὲ Νικολάκις ὀρθόδοξος (Tournafort, ἐνθ' ἄνωτ.). — Διαθήκη τοῦ Φραγκίσκου Δελλαγραμμάτικα τοῦ 1564, γεγραμμένη ἰταλιστὶ σώζεται ὑπ' ἀρ. 14782 ἐν τῷ ἀρχεῖῳ τῆς ἱστορ. καὶ ἔθνολ. ἑταιρ. — Περὶ τῆς οἰκογενείας βλ. καὶ Βάλληνοδα, Κυθνιακά 76.

(5) Rey, 245.

(6) Blancard, les Mauroyéni ἐκδ. β' 1, 117.

(7) Εὐαγγέλου Κ. Κωστιπούλου, ἱστορικὴ συλλογὴ τῆς νήσου Ἰου, Ἀλεξάνδρεια 1909 σελ. 46. Ὁ Κωστόπουλος δὲν ἀναγράφει τὴν πηγὴν, ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἤρυσθη τὴν εἰδησιν ταύτην, ἣ ὁποία δὲν φαίνεται ἀνακριδῆς. — Σημειώνομεν ἐνταῦθα ὅτι ἡ οἰκογένεια Στάυ ἦτο βενετικὴ, ἐγκατεστημένη ἐν Κρήτῃ, ὅπου ἐξελληνίσθη δι' ἐπιγαμιῶν μὲ ἐγχωρίους Κρήτας. Ἐκ Κρήτης δὲ διεσπάρη εἰς τὰς νήσους, διασχιθεῖσα εἰς τρεῖς κλάδους, τῷ 1669 μετὰ τὴν παράδοσιν τοῦ φρουρίου τοῦ Ἡρακλείου καὶ τὴν ὑποταγὴν τῆς νήσου εἰς τοὺς Τούρκους. Γόνος δὲ τοῦ ἐν Φολεγάνδρῳ ἐγκατασταθέντος κλάδου ἐγκατεστάθη καὶ ἐν Ἰῳ, ἐξ οὗ ὁ ἐνταῦθα μνημονευόμενος Λούης. — Οὗτος πιθανώτατα εἶναι ὁ Λουάκις Στάυς, ὁ ἐκλεγείς τῇ 5 Νοεμβρίου 1823 πληρεξούσιος τῆς συνελεύσεως ὑπὸ τῶν κατοίκων Ἰου, Ἀμοργοῦ, Σικίνου καὶ Φολεγάνδρου (βλ. περὶ τούτου ἔγγραφον τοῦ ἀρχείου τῆς ἐθνικῆς βιβλιοθήκης ὑπ' ἀρ. 4402).

(8) Τὸ μανθάνομεν ἀπὸ ἔγγραφον τῆς 28/8 Ὀκτωβρίου 1771, τὸ ὁποῖον βλ. ἐκ Λουδοβίκου Russ, Pasch van Krienen, ἐν Ἄλλῃ 1860 σελ. 112. — Κλάδος τῆς

Ἐν Κέα ὁ πρόξενος τῆς Γαλλίας τῷ 1727 ἦτον Ἕλληγ(1). Κατὰ δὲ τὰ ἔτη 1785 μέχρι 1787 πρόξενος τῆς Γαλλίας ἦτον ὁ Νικόλαος Πάγκαλος, βαρατάριος δὲ καὶ δραγουμᾶνος τῆς Νεαπόλεως ὁ ἀδελφός του Γεώργιος Πάγκαλος, ὁ ὁποῖος ἦτο συγχρόνως καὶ βοεδοῦσας τῆς νήσου. Ταυτοχρόνως πρόξενος τῆς Ἀγγλίας ἦτον ὁ ἐξάδελφος τούτων Ἰωσήφ Πάγκαλος καὶ πρόξενος τῆς Βενετίας ὁ γαμβρός τοῦ Νικολάου Παγκάλου, τοῦ ὁποῖου τὸ ὄνομα δὲν ἀναφέρεται (2). Τῷ δὲ 1807 ὑποπρόξενος τῆς Ἀγγλίας ἐν τῇ νήσῳ ταύτῃ ἦτον ὁ Νικόλαος Πάγκαλος, ἄγνωστον ἂν ὁ ἀνωτέρω ὡς πρόξενος τῆς Γαλλίας μνημονευόμενος ἢ ἄλλος ὁμώνυμος αὐτοῦ (3). Πάγκαλος ὠνομάζετο καὶ ὁ πρόξενος τῆς Δανίας ἐν τῇ νήσῳ ταύτῃ κατὰ Δεκέμβριον τοῦ 1811, ὅποτε ἐπεσκέφθη αὐτὴν ὁ δανὸς ἀρχαιολόγος Peter Oluf Brönsted (4), ἀναμφιβόλως δὲ εἰς ἓκ τῶν ἀνωτέρω μνημονευομένων Παγκάλων καὶ ὄχι ἄλλος, ἀφοῦ εἶναι γνωστὸν ὅτι τὸ αὐτὸ πρόσωπον ἀντεπροσώπευε πολλὰ κράτη καὶ ὁ ἀντιπροσωπεύων μέγα κράτος ἀνελάμβανε καὶ τὴν ἀντιπροσωπεῖαν μικροτέρων κρατῶν. Καὶ ὁ ὑποπρόξενος τῆς Ἀγγλίας ἐν ἔτει 1818 ὠνομάζετο Πάγκαλος. Ἄγνωστον δὲ μᾶς εἶναι ἂν εἶναι ὁ αὐτὸς μὲ τὸν ἄνω μνημονευόμενον Νικ. Πάγκαλον, τὸν ὑποπρόξενον τῆς Ἀγγλίας τῷ 1807, ἢ ἄλλος. Ὁμῖλει δὲ ὁ Πάγκαλος οὗτος, ὁ ὡς ὑποπρόξενος τῆς

οἰκογενείας ταύτης ἔζη καὶ ἐν Μυκόνῳ, ἐξ αὐτοῦ δὲ διεκρίθη ὁ Τζωρτζάκις Μπαῶς κατὰ τοὺς χρόνους τῆς ρωσικῆς κατοχῆς τῶν Κυκλάδων (1770 - 1774) καὶ μετὰ ταῦτα (Π. Μ. Κοντογιάννη, οἱ Ἕλληνες κατὰ τὸν πρῶτον ἐπὶ Αἰκατερίνης Β' ρωσσοτουρκικὸν πόλεμον (1768-1774) ἐν Ἀθήναις 1903 σελ. 237, 262 κ. ἑ. 467 κ. ἑ. 483 κ. ἑ. 487 κ. ἑ.).

(1) Rey, 245.

(2) N. M. Δαμαλᾶ, ἐπιστολαὶ Κοραῆ, 1, 186.— Τοὺς προξένους τούτους ἐγνώρισε καὶ ἠγάπησεν ὁ γάλλος φιλόλογος καὶ ἀρχαιολόγος Villoison, διατρίψας ἐν Ἑλλάδι (1785-1787). Ἐπειδὴ δὲ μετὰ τὴν ναυμαχίαν, τὴν γενομένην τῷ 1790 πλησίον τῆς Κέας μεταξὺ τοῦ Λάμπρου Κατσώνη καὶ τοῦ τουρκικοῦ στόλου, οἱ Τούρκοι ἔσφαξαν τὸν ἀρχιερέα καὶ τοὺς προκρίτους τῆς νήσου, ὁ Villoison, ἀνησυχήσας περὶ τῶν φίλων του Παγκάλων, παρεκάλεσε τὸν Κοραῖν νὰ ζητήσῃ πληροφορίας. Ὁ Κοραῆς ἔγραψε πρὸς τὸν πρωτοψάλτην τῆς 31 Ἰανουαρίου 1791 καὶ ἐκ τῆς ἐπιστολῆς ταύτης μανθάνομεν τὰ ὀνόματα ταῦτα τῶν προξένων τῆς Κέας.

(3) Ἐν τῷ ἀρχεῖῳ τῆς ἱστορ. καὶ ἔθνολ. ἑταιρ. ὑπ' ἀρ. 7, 232 ἀπόκειται διαβιβηθῆναι τοῦ Ἰωάννου Βαπτιστοῦ Λουζιέρη, ἐκδοθὲν τῆς 25 Μαρτίου 1807 ὑπὸ τοῦ Νικόλαου Παγκάλου, ὑποπρόξενου τῆς Μ. Βρετανίας ἐν Κεῶν.

(4) P. O. Brönsted, Reisen und Untersuchungen in Griechenland Παρίσι 1826 βιβλ. 1 σελ. 6.

Ἀγγλίας μνημονευόμενος τῷ 1818, τὴν ἰταλικὴν καὶ εἶχε σπουδάσει ἐν Πίσῃ καὶ εἶχε καγκελλάριον, ἀναμφισβότως Ἑλληνα, μολονότι δὲν λέγει τοῦτο σαφῶς ὁ ἐξ οὗ ἔχομεν τὴν πληροφορίαν ταύτην. Ἦτο δὲ ὁ καγκελλάριος οὗτος συγχρόνως καὶ πράκτωρ τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν (1).

Ὅστε ἡ οἰκογένεια Παγκάλου ἦτον ἡ ἀντιπροσωπεύουσα ὄλα τὰ εὐρωπαϊκὰ κράτη εἰς τὴν νῆσον ταύτην. Μὲ κάποιαν δὲ γαλατικὴν χάριν ἀναφέρει καὶ ὁ Ἀλέξανδρος Buchon, ὁ ὁποῖος ἐπεσκέφθη τὴν νῆσον τῷ 1841, ὅτι οἱ Πάγκαλοι ἦσαν οἱ προαγορασταὶ ἀνεξαιρέτως τούτων τῶν προξενείων καὶ ὅτι ἐπρόικιζον τὰ τέκνα των μὲ προξενεῖα, ὅπως οἱ αὐτοκράτορες διένεμον ἐπαρχίας. Καὶ εἰς μὲν τὸ ἕνα ἔδιδον προίκα τὴν Γαλλίαν, εἰς τὸ ἄλλο τὴν Ἀγγλίαν, εἰς ἕνα ἄλλο τὴν Δανίαν ἢ τὴν Ρωσίαν ἢ τὴν Αὐστρίαν (2).

Ὁ δανὸς Brönsted ἀναφέρει καὶ τοὺς λόγους, διὰ τοὺς ὁποῖους τότε τὰ περισσότερα εὐρωπαϊκὰ κράτη εἶχον εἰς τὴν νῆσον ταύτην διωρισμένους προξένους καὶ προξενικοὺς πράκτορας, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον δὲ Ἑλληνας ἐντοπίους, ἔχοντας πατέντας ἐκ Κωνσταντινουπόλεως. Ἡ ἐξαγωγή, λέγει, τῶν ἐντοπίων προϊόντων δὲν ἦτο μεγάλη, μολονότι δὲν ἦτο καὶ ἀσήμενος. Πλεονεκτικὴ, ὅμως καὶ ἀσφαλῆς ἦτον ἡ θέσις τοῦ λιμένος. Διὰ τοῦτο ὁ λιμὴν τῆς Κέας, ὁ ὁποῖος ἠδύνατο γὰ περιλάβῃ τὰ μέγιστα πλοῖα καὶ τοὺς μέγιστους στόλους, ἦτο πολυσύχναστος. Ἐστάθμευον δὲ ἐκεῖ ὄλα τὰ πλοῖα, τὰ ἐρχόμενα ἀπὸ Ἀνατολῆν καὶ μεταβαίνοντα εἰς τὰς δυτικὰς ἀκτὰς τῆς Μεσογείου, ὅπως καὶ τὰνάπαλιν (3). Ὅπως δηλαδὴ ἡ Σῦρος κατὰ τοὺς χρόνους

(1) Peter Edmund Laurent, recollections of a classical tour through various parts of Greece, Turkey and Italy 2^{ed.} ἐν Λονδίῳ 1822 τόμ. 1 σελ. 32, 38 καὶ 39.

(2) Alexandre Buchon, Voyage dans l'Eubée, les îles ioniennes et les Cyclades en 1841, publié pour la première fois avec une notice biographique et bibliographique par Jean Lorgnon, ἐν Παρισίοις 1911 σελ. 233.

(3) Brönsted, 1. 6. — Ὁ λιμὴν τῆς Κέας, λέγει καὶ ὁ Turner (1, 399) εἶναι ἐξαιρετος, μολονότι μικρός. Προφυλάσσεται ἀπὸ φυσικὸν μῶλον, ὁ ὁποῖος θαυμασίως καλύπτει καὶ κρούπει μικρὰ πλοῖα. Διὰ τοῦτο ἡ Κέα κατὰ τοὺς πολέμους τοῦ Ναπολέοντος ὑπῆρξε τὸ κύριον καταφύγιον τῶν γαλλικῶν καταδρομικῶν πλοίων ἐν τῷ Αἰγαίῳ. — Περιγραφὴν δὲ τοῦ λιμένος ἔχει ὁ Μηλιαράκις (Ἑπομνήματα περιγραφικὰ τῶν Κυκλάδων νήσων, Ἄνδρος, Κέως ἐν Ἀθήναις 1880 σελ. 218). — Ὁ αὐτὸς Μηλιαράκις ὁμιλεῖ περὶ τῆς οἰκογενείας Παγκάλων (ἐνθ' ἄνωτ. σελ. 231). Ὁ Γ. Δεξι-

τοὺς μετὰ τὴν ἐπανάστασιν καὶ πρὶν ἀναπτυχθῆ ἀκόμη ὁ λιμὴν τοῦ Πειραιῶς, εἶχεν ἀποθῆ τὸ κέντρον τῆς συγκοινωνίας τῆς Εὐρώπης μετὰ τὰς χώρας τῆς Ἀνατολῆς, ἀπεστέλλοντο δὲ ἐκεῖ τὰ ἐμπορεύματα τῆς Εὐρώπης καὶ ἀπὸ ἐκεῖ μετεκομίζοντο εἰς τὰς ἐπαρχίας τοῦ βασιλείου, εἰς τὴν Μικρὰν Ἀσίαν καὶ τὴν Συρίαν αὐτήν, οὕτω καὶ ἡ νῆσος αὕτη ἔνεκα τῆς τοποθεσίας τῆς καὶ τοῦ ἀσφαλοῦς καὶ εὐρυχώρου λιμένος εἶχεν ἀποθῆ κατὰ τοὺς χρόνους ἐκείνους ὁ ναυτικὸς σταθμὸς καὶ ἡ ἀποθήκη τοῦ ἐμπορίου τῶν ἐθνῶν τῆς Δύσεως, ἐκ τῶν ὁποίων ἕκαστος ἐφρόντιζε νὰ ἔχῃ καὶ τὸν πρόξενόν του ἐν τῇ νήσῳ (1).

Καὶ ἡ ἐπικοινωνία αὕτη ἐπροξένησεν ἀξιόλογον εἰς τὴν νῆσον ἀνάπτυξιν, περὶ τῆς ὁποίας ἀξίζει νὰ γίνῃ ἰδιαιτέρα μνεία. Τοῦλάχιστον οἱ Πάγκαλοι, ἂν ὄχι ἕλοι, δὲν ἐστεροῦντο καὶποιας ἀναπτύξεως, ἡ δὲ ὁποία τοὺς διέκρινεν ἀπὸ τοὺς ἄλλους συμπολίτας των. Εἶδομεν δὲ ἀνωτέρω ὅτι ὁ τῷ 1818 ὡς ὑποπρόξενος τῆς Ἀγγλίας μνημονευόμενος Πάγκαλος εἶχε σπουδάσει εἰς τὴν Ἰταλίαν καὶ ὠμίλει τὴν ἰταλικὴν (2).

γάλλας, ὁ ὁποῖος ἐδημοσίευσεν τὸ οἰκόσημον τῆς οἰκογενείας ταύτης, λέγει αὐτὴν καταγομένην ἐκ Βενετίας (I. Δεκιγάλλα, περὶ εἰκοσῆμων ἐν Πανδώρας τόμ. 12 (1862) σελ. 540).—Πιθανώτατον δὲ ὁ Νικόλαος Πάγκαλος, ὁ ἐνταῦθα μνημονευόμενος ὡς πρόξενος τῆς Γαλλίας κατὰ τὰ τέλη τοῦ 18ου αἰῶνος, νὰ εἶναι ὁ αὐτὸς μετὰ τὸν Ν. Πάγκαλον, τὸν ὑπογράψαντα τὴν πρὸς τὴν Αἰκατερίνην Β' αἴτησιν ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος καὶ παρουσιασθέντα εἰς αὐτὴν τῷ 1790 (ἡ αἴτησις ἐδημοσιεύθη τὸ πρῶτον ὑπὸ τοῦ Εἰσπ. ἐν tableau 2, 301, ἀνεδημοσιεύθη δὲ ὑπὸ τοῦ Σάθα ἐν Τουρκοκρατουμένῃ Ἑλλάδι ἐν Ἀθήναις 1869 σελ. 539 κ. ἐ., διωρθωμένη κατὰ τὰ πολλὰ αὐτῆς τυπογραφικὰ σφάλματα καὶ παραναγνώσματα).—Ἀναφέρεται δὲ τῷ 1768 ζῶν ἐν Κέα ὁ Νικόλαος Πάγκαλος, ἄρχων τῆς νήσου καὶ τοῦ φρουρίου αὐτῆς (Reisen des Freiherrn Hermann Riedesel zu Eisenbach durch Sicilien, Grossgriechenland, den Archipelagos nach Konstantinopel und durch Grossbritannien in den Jahren 1767, 1768 und 1770. 1830 σελ. 161). Ἀναφέρεται ἀκόμη καὶ ὁ ἄρχων Λογοθέτης κύρ Ἰάκωβος Πάγκαλος ὁ Κεῖος, ἀναγεγραμμένος ἐν τέλει εἰς τὸν κατάλογον τῶν συνδρομητῶν τοῦ Κηπου Χαρίτων Νικοδήμου τοῦ ἀγιορείτου (Ἑνετίησιν 1849 σελ. 347).—Ὁ Chateaubriand ἐπισκεφθεὶς τὴν νῆσον τῷ 1806 ἐφιλοξενήθη ὑπὸ τοῦ Παγκαλοῦ, τοῦ γάλλου προξένου (Chateaubriand, oeuvres choisies, itinéraire de Paris à Jérusalem ἐν Παρισίοις 1839 τόμ. 1 σελ. 199). Φαίνεται δὲ ὅτι οἱ Πάγκαλοι κῦπόρουν. Τοῦλάχιστον ὁ τῷ 1810 ὑποπρόξενος τῆς Ἀγγλίας εἶχεν οἶκον μεγαλοπρεπῆ (John Galt, letters from the Levant, Λονδῖνον 1813 σελ. 251), ὅπου ἐφιλοξενήθη ὁ Galt.

(1) Buchon, 232.

(2) Ὡς ἐλλόγιμος ἀναφέρεται τῷ 1820 ἐν Κέα καὶ ὁ Ἰωάννης Πάγκαλος (βλ. Ἀθανασίου Σταγειρίτου, Καλλιόπη περίοδος Β' (1 Νοεμβρ. 1820) σελ. 204).

Ἐξῆς δὲ εἰς τὴν Κέα ἐπὶ Ὀθωνος εἰς ἡλικίαν πλέον προχωρημένην ἡ Μαρία Παγκάλου, ἡ ὁποία ἀνήκεν εἰς τὴν παλαιὰν ἀριστοκρατίαν τῆς νήσου, ἡ ὁποία ἀνεκάλει εἰς τὴν μνήμην τῆς πάντοτε μὲ πόθον καὶ ἐπήγει τοὺς παρελθόντας χρόνους τῆς τουρκοκρατίας, κατὰ τοὺς ὁποίους οἱ πρόξενοι εἰς τὰς νήσους ἦσαν οἱ κυρίαρχοι, ἐνῶ τότε ἦσαν ἄπλοῖ πολῖται. Διότι μὲ τὴν ἴδρυσιν τοῦ βασιλείου κατηργήθησαν καὶ αἱ διομοιογήσεις καὶ ὅλη ἐκείνη ἡ ἐξαιρετικὴ δικαιοδοσία τῶν προξένων, ἕνεκα τῆς ὁποίας ἐπεβάλλοντο εἰς τὸ πολὺ πλῆθος καὶ διεδραμάτιζον πρόσωπον πρωτεύον. Ἡ Μαρία Παγκάλου διεκρίθη ὡς πρὸς τὴν κοινωνικὴν μόρφωσιν ὑπὲρ πάσας τὰς ἄλλας γυναῖκας τῆς Κέας, ὅπως καὶ αἱ πολλαὶ ἀδελφαὶ τῆς, ἑπτὰ ἢ ὀκτώ, οἱ δὲ ἐπισκεπτόμενοι τὴν νῆσον ξένοι ἐφιλοξενούντο εἰς τὸν οἶκόν τῆς καὶ ἀναφέρουν τὸ ὄνομά τῆς εὐφρόνως. Εὐφρόνως ἀναφέρουν, οἱ ἐπὶ Ὀθωνος ἐπισκεφθέντες τὴν νῆσον καὶ τὴν καθόλου ἀνάπτυξιν, τὴν ὁποίαν παρετήρουν εἰς τὴν νῆσον, καὶ ἡ ὁποία πρέπει νὰ ἀποδοθῆ εἰς τὴν πυκνοτέραν παρὰ εἰς τὰς ἄλλας νήσους καὶ παραλίους πόλεις ἐπικοινωνίαν τῶν κατοίκων πρὸς τοὺς ἐλλιμενιζομένους καὶ ἀποδιδαζομένους καὶ διατρίβοντας εἰς τὴν νῆσον Εὐρωπαίους, διὰ τῶν προξένων ἐπιτελουμένην ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ (1).

Ἐν Τήνῳ τῷ 1675 (ἡ νῆσος δὲν ἦτο τότε ἀκόμη τουρκικὴ) δὲν εἶχεν διορισθῆ πρόξενος τῆς Γαλλίας (2). Ἀφοῦ δὲ κατεκτήθη ἀπὸ τοὺς Τούρκους (τῆ 5 Ἰουνίου 1715) πρόξενος τῆς Βενετίας κατ' ἀρχὰς καὶ τῆς Αὐστρίας μετὰ ταῦτα διορίσθη ὁ Παλαιόκαπας εἰς τὰς νήσους Τήνον, Ἄνδρον, Σῦρον, Μύκονον. Ἦτο δὲ οὗτος γόνος ἐπιφανοῦς οἰκογενείας, ἡ ὁποία ἐξελληνίσθη καὶ αὕτη (3). Καὶ βραδύ-

(1) Τὴν Μαρίαν Παγκάλου ἀναφέρει ὁ ἐπισκεφθεὶς τὴν νῆσον τῷ 1837 ἀρχαιολόγος Λουδοβίκος Ροσσ (Reisen auf den griechischen Inseln des ägäischen Meeres ἐν Στουτγάρδῃ καὶ Τυβίγγῃ 1840 τόμ. 1. σελ. 131). Ἐκτενέστερον περὶ αὐτῆς ὁμιλεῖ ὁ Buchon. Ἐκ τινος δὲ ἐσπερίδος, τὴν ὁποίαν ἔδωκεν ὁ δήμαρχος (τῷ 1841), καὶ εἰς τὴν ὁποίαν παρευρέθη ὁ Buchon, λαβὼν ἀφορμὴν ὁμιλεῖ μὲ θαυμασμὸν περὶ τῆς κοινωνικῆς ἀναπτύξεως, τὴν ὁποίαν ἀπροσδοκῆτως παρετήρησεν εἰς τὴν νῆσον (Buchon, 233).

(2) Πρόξενος τῆς Γαλλίας ἐνήργει τότε νὰ διορισθῆ ὁ γάλλος τῆν καταγωγὴν Κάρολος Guyon (Spon et Wheler, 1, 169). Ἐκ τούτου ἢ ἐκ τῆς γαλλικῆς οἰκογενείας Guyon κατάγεται ἢ καὶ σήμερον ἐν Τήνῳ σωζομένη, ἐξελληνισθεῖσα, οἰκογένεια Γκιών.

(3) Δρόσου, 29.

τερον (τῷ 1786) ὡς πρόξενος τῆς Βενετίας, τῆς Τήνου καὶ τῶν ἐξαρτημάτων τῆς ἀναφέρεται ὁ Μᾶρκος Παλαιόκαπας (1).

Τῷ δὲ 1763 ἐν Τήνῳ ἐκάλει ἑαυτὸν πρόξενον τῆς Ἀγγλίας ὁ Δομένικος Ἀλιπράντης (2). Ἰσχυρίζετο δηλαδὴ ὅτι ἀντεπροσώπευε τὴν Ἀγγλίαν χωρὶς νὰ ἐπιβεβαιουῦται ὁμῶς δι' ἐγγράφων ἐπισήμων ὁ ἰσχυρισμὸς τοῦ οὗτος ἢ νὰ ἀναγνωρίζεται τὸ ἀξιῶμά του τοῦτο ἀπὸ ὅλους ἀδιαφιλονικήτως. Κατὰ δὲ τὸ 1814 ὡς ὑποπρόξενος τῆς Ἀγγλίας ἐν Τήνῳ ὀνομάζεται ὁ Βιτάλης (3).

Ὁ δὲ στρατηγὸς Σεβαστιάνης, ὁ ἐν Κωνσταντινουπόλει πρέσβυς τῆς Γαλλίας, διώρισε τῷ 1807 γενικὸν πρόξενον τῆς δυνάμεως ταύτης (εἰς τὰς Κυκλάδας βεβαίως καὶ εἰς τὰς νήσους τοῦ Αἰγαίου) (τὸν Φραγκίσκον Γεωργαντόπουλον (4).

Κατὰ δὲ τὸ 1811 Ἕλληγν ἦτο ὁ ἰσχυριζόμενος ἐν Τήνῳ ὅτι ἀντεπροσώπευεν ὅλα τὰ ἔθνη (5). Ἀλλ' ὁ μεταδίδων εἰς ἡμᾶς τὴν πληροφορίαν ταύτην ὁμιλεῖ ἀναμφιδόλως μετὰ τινος ὑπερβολῆς.

Ὑποπρόξενος δὲ τῆς Ρωσίας τῷ 1798, ἐν Τήνῳ ἐδρεύων, ἀλλὰ ἐπὶ τῆς Μυκόνου ἀσκῶν προξενικὰ καθήκοντα, ἦτον ὁ Βικέντιος Γιάννη(6), μνημονευόμενος ὡς τοιοῦτος καὶ τῷ 1799(7), τῷ 1804(8) ὡς καὶ τῷ 1805 (9).

Κατὰ δὲ τὸ ἔτος 1807 γενικὸς πρόξενος τῆς Ρωσίας καθ' ἕλρον τὸ Αἰγαῖον διωρίσθη ὁ Ἰθακήσιος Γεώργιος Βρετός. Ὁ Βρετός, ἐν Τήνῳ ἐδρεύων, ἦτο πρόξενος μέχρι τοῦ 1813, ἀν καὶ δὲν εἶχεν

(1) Τὸ μανθάνομεν ἀπὸ ἐγγραφον τῆς 10 Αὐγ. 1786, ἀποκείμενον εἰς τὸ ἀρχεῖον τῆς ἱστορ. καὶ ἔθνολ. ἑταιρ. ὑπ' ἀρ. 7500.

(2) Baltimore, a tour to the East in the years 1763 and 1764 with remarks on the city of Constantinople ἐν Λονδίνῳ 1767 σελ. 28. Ἡ οἰκογένεια Ἀλιπράντη ἦτο καθολικὴ. Ἀναφέρεται δὲ εἰς ἐγγραφον τοῦ 1615 ὁ Φραγκίσκος Ἀλιπράντης (Δρόσου, 256), ὁ Τομάζος Ἀλιπράντης (Δρόσου, 259) καὶ ἄλλοι.

(3) Turner, 1, 401.

(4) Δρόσου, 167 καὶ 457.— Μέλος τῆς οἰκογενείας ταύτης ὁ Ἴω. Γεωργαντόπουλος ἐχρημάτισε τῆς φιλικῆς ἑταιρείας ἑταῖρος (Ἰ. Φιλήμονος, δοκίμιον ἱστορικὸν περὶ τῆς ἐλληνικῆς ἐπαναστάσεως Ἀθῆναι 1859 τόμ. 1 σελ. 390).

(5) Tancoigne, 1, 53 σημ.

(6) Δρόσου, 77 καὶ 292.

(7) Βλ. ἐγγραφον (διαδατήριον) τοῦ ἀρχείου τῆς ἱστ. καὶ ἔθν. ἑταιρ. ὑπ' ἀρ. 2,306.

(8) Βλ. ἐγγραφον (διαδατήριον) τοῦ ἀρχείου τῆς ἱστ. καὶ ἔθν. ἑταιρ. ὑπ' ἀρ. 7,611.

(9) Βλ. ἐγγραφον (διαδατήριον) τοῦ ἀρχείου τῆς ἱστ. καὶ ἔθν. ἑταιρ. ὑπ' ἀρ. 7,618.

ἐπίσημα ἔγγραφα τοῦ διορισμοῦ του νὰ ἐπιδείξῃ (1). Τοῦτον διεδέχθη ὁ Γρηγόριος Καρδαμίτσης, καὶ οὗτος Ἰθακήσιος, πρῶτον ὑπάλληλος τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει ρωσικῆς πρεσβείας (2). Ἦτο δὲ οὗτος υἱὸς τοῦ Ἀθανασίου Καρδαμίτση, ὁ ὁποῖος ἐχρημάτισεν, ὡς ἀναφέρεται, γραμματεὺς τοῦ Λάμπρου Κατσώνη κατὰ τὰς εἰς τὸ Αἴγαλον τῷ 1790 ἐπιδρομᾷ του (3). Ὡς πράκτωρ δὲ τοῦ ρωσικοῦ προξενείου ἐν Τήνῳ μνημονεύεται τῷ 1820 ὁ Ἰερώνυμος Κορίνθιος (4).

Πρόξενος τέλος τῆς Δανίας κατὰ τὰς παραμονὰς τῆς ἐπαναστάσεως τοῦ 1821 ἐχρημάτισεν ὁ Ἰάκωβος Παξιμάδης ἐν Τήνῳ (5).

(1) Δρόσου, 531. Περὶ τοῦ Βρετοῦ καὶ τῆς δράσεώς του ὡς προξένου βλ. Δρόσου, 220. — Ὁ Βρετὸς μνημονεύεται καὶ εἰς ἔγγραφον τῆς ἱστορ. καὶ ἔθνολ. ἑταιρ. ὑπ' ἀρ. 16,887. — Ὁ Νικόλαος Ἰγγλέζη Σχοπελίτης κατεῖχε δύο ἔγγραφα τοῦ 1807 καὶ 1808 τοῦ Βρετοῦ πρὸς τοὺς πρῶτους τῆς Σχοπέλου περὶ τοῦ Α. Ποσνάκη Σχοπελίτου, ἐμποροπλοιάρχου καὶ ὑπηκόου ρώσου (Νικ. Ἰγγλέζη Σχοπελίτου, τῆς ἐλληνικῆς ἱστορίας σπουδαία συμπλήρωσις, τὰ ἀρματωλίκια, μαρτυρουμένη ὑπὸ τῶν δημοσιευομένων ὡδε χειρογράφων καὶ ὁ Νικοτζάρας φυλλάδιον Α' ἐν Ἀθήναις 1884 σελ. 23).

(2) Δρόσου, 224.

(3) Ἐπ. Γεωργαντοπούλου, Τηνιακὰ ἐν Ἀθήναις 1889 σελ. 125. — Περὶ τοῦ Γ. Καρδαμίτση βλ. ὅσα λέγει καὶ ὁ Δρόσος 224 κ. ε.

(4) Μᾶς πληροφορεῖ περὶ τούτου ἔγγραφον τῆς 23 Νοεμβρίου 1820, δημοσιευόμενον ὑπὸ τοῦ Th. Blancard (les Mauroyéni σελ. 891 τῆς α' ἐκδόσεως.) — Οἱ Κορίνθιοι ἦσαν ἐπίσημος καὶ παλαιὰ καθολικὴ οἰκογένεια τῆς νήσου. Τῷ 1615 μνημονεύεται ὁ Πέτρος καὶ ὁ Βαπτιστῆς Κορίνθιοι (Δρόσου, 256) καὶ ἄλλοι, ὡς ὁ Ἰωάννης Ἀντωνίου Κορίνθιος (Δρόσου, 259).

(5) Δρόσου, 246. — Πιθανώτατα οὗτος εἶναι ὁ αὐτὸς μὲ τὸν Ἰάκωβον Νικολάου Παξιμάδην ἐκ Τήνου, τὸν ἀναγραφόμενον εἰς τοὺς συνδρομητὰς τοῦ Κήπου Χαρίτων Νικοδήμου τοῦ ἀγορείτου (σελ. 347). Ἐν τῇ ἰδίᾳ σελίδι ἀναγράφεται καὶ ὁ κὺρ Ἀντωνίος Μιχαὴλ Παξιμάδης ἐκ Τήνου. Καὶ οἱ δύο δὲ οὗτοι διέμενον ἐν Τεργέστη, ὅτε ἐνεγράφησαν εἰς τοὺς συνδρομητὰς, διότι εἰς τὸν κατάλογον τῶν ἐν Τεργέστη συνδρομητῶν ἀναγράφονται. Σημειώνομεν ἐνταῦθα ὅτι οἱ Παξιμάδαι ἤδη ἀπὸ τοῦ 1806 ἦσαν εἰς ἐπικοινωνίαν μὲ τὸν ἐν Κωνσταντινουπόλει πρέσβυν τῆς Δανίας Ὑψεν (Δρόσου, 107) καὶ πιθανώτατα ἐπροστατεύοντο ὑπ' αὐτοῦ. — Σημειώνομεν ἀκόμη ὅτι τῷ 1806 ἡ Τήνος εἶχεν πρόξενον τῆς Γαλλίας καὶ τῆς Γερμανίας (Δρόσου, 339). — Ὡς ρῆσοι ὑπήκοοι μνημονεύονται ἐν Τήνῳ τῷ 1809 ὁ Νικόλαος Σιγάλας καὶ οἱ υἱοὶ Δρόσος καὶ Ἰωάννης (Δρόσου, 529 καὶ 530). — Καὶ κατωτέρω θὰ μᾶς δοθῇ ἀφορμὴ νὰ παραπέμψωμεν εἰς τὸ βιβλίον τοῦ Δρόσου πολλάκις. Διότι, μολονότι εἶναι γραμμένον μὲ ἀμεθοδίαν καὶ ἀπειρίαν, περιέχει ὅμως εἰδήσεις ἀξίας λόγου πολλάς, καὶ δημοσιεύονται ἐν αὐτῷ ἔγγραφα διαφωτιστικὰ ὄχι μόνον τῆς ἱστορίας τῆς νήσου ἀλλὰ καὶ τῆς ἱστορίας καθόλου τῆς ἐλληνικῆς κατὰ τοὺς ὑστάτους μάλιστα χρόνους τῆς τουρκακρατίας.

Ἐν Σύρῳ πρόξενος τῆς Βενετίας τῷ 1794 ἦτον ὁ Γεώργιος Ρεσβάνης, καθολικὸς πιθανώτατα (1), πρόξενος δὲ τῆς Ἀγγλίας τῷ 1821 ὁ Βιτάλης ἐκ τῆς γνωστῆς, καθολικῆς τῆς νήσου ταύτης οἰκογενείας (2).

Εἰς δὲ τὴν Μύκονον ἢ Γαλλία ἀνέκαθεν ἐπροστάτευσε τὴν μυκονιακὴν, καθολικὴν κατ' ἀρχάς, ὀρθόδοξον δὲ κατόπιν, οἰκογένειαν Γκίζη.

Καὶ ὁ πρῶτος προστατευθεὶς ὑπὸ τῆς Γαλλίας ἐκ τῆς οἰκογενείας ταύτης καὶ χρηματίσας πρόξενος αὐτῆς εἶναι ὁ Γιαννάκις Γκίζης.

Ὀλίγα ἔτη μετὰ τὴν ἄλωσιν τῆς Κωνσταντινουπόλεως ὑπὸ τῶν Βενετῶν καὶ τῶν Γάλλων κατεκτήθη καὶ ἡ Μύκονος ὑπὸ τοῦ Ἀνδρέου Γκίζη. Ἀπὸ τοῦτον κατάγεται ὁ Γιαννάκις Γκίζης, ὁ ὁποῖος σὰς εἶναι ἐκ τῶν ὑπηρεσιῶν του γνωστὸς—γράφει ὁ Τουρνεφόρτ τῷ 1700 πρὸς τὸν κόμητα de Bontchartrain, πρὸς τὸν ὁποῖον ἀποτείνει τὰς μακρὰς ἐπιστολάς του, τὰς περιλαμβάνουσας τὰς ἐξόχους ταξειωδικὰς μελέτας καὶ παρατηρήσεις του—, καὶ εἰς τὸν ὁποῖον ἀπενείματε διπλώματα τοῦ προξένου Μυκόνου καὶ Τήνου. Ἡ οἰκογένειά του ὑπῆρξε πάντοτε ἐπίσημος, ἀφ' ὅτου οἱ Λατῖνοι κατέκτησαν τὸ κράτος τῆς Ἀνατολῆς. Ὁ εὐσεβὴς πρόξενός μας, προσθέτει ὁ Τουρνεφόρτ, ἀνήγειρεν εἰς τὸ ὄνομα τοῦ ἁγίου Λουδοβίκου παρεκκλήσιον, συντηρεῖ δὲ πλησίον του καὶ ἱερέα τοῦ δόγματός μας διὰ νὰ ἀναγινώσκῃ τὴν λειτουργίαν (3).

Ὁ Γιαννάκις Γκίζης ἔζησε πιθανώτατα μέχρι τοῦ 1720 (4). Καὶ

(1) Π. Ἰ. Ζερλέντη, πειρατικὴ ἐπιδρομὴ κατὰ τῆς νήσου Ἀντιπάρου τῷ 1794 ἐν Παρν 10, 374.

(2) Φραντζῆ, ἐπιτομὴ τῆς ἱστορ. τῆς ἀναγενν. Ἑλλ. 3, 208.— Ἀναφέρεται καὶ Στέφ. Βιτάλης ἐπίτροπος τῆς νήσου (Γ. Δ. Ἀμπελά, ἱστορία τῆς νήσου Σύρου ἐν Ἑρμουπόλει 1874 σελ. 442), ὡς καὶ Φραγκίσκος Βιτάλης (Δ. Καμπούρογλου, αἰκόραι τοῦ Μακρῆ ἐν Παναθην. τόμ. 3 (Ὀκτωβρ. 1901.— Μαρτ. 1902) σελ. 125).

(3) Tournefort, 1, 282.

(4) Περὶ τούτου βλ. ἔγγραφον τοῦ ἀρχείου τῆς ἱστορ. καὶ ἔθνολ. ἐταιρ. ὑπ' ἀρ. 7425 ἰταλιστὶ γεγραμμένον ἀπὸ 10 Δεκεμβρίου 1661, εὐχαριστήριον ὑπὲρ Ἰωάννου Γκίζη, τοῦ Φραγκίσκου Lurazzoli, προξένου Ἀνατολῆς, Μυτιλήνης καὶ Σμύρνης, περὶ οὗ κατωτέρω, ἔγγραφον τοῦ αὐτοῦ ἀρχείου ὑπ' ἀρ. 7439 τοῦ Βίκτωρος Μαροέλλου τοῦ ἔτους 1695 προβλεπτοῦ Τήνου, ἀναγνωριστικὸν τῶν ὑπηρεσιῶν Ἰωάννου Γκίζη, προξένου Γαλλίας ἐν Μυκόνῳ, ἔγγραφον τοῦ αὐτοῦ ἀρχείου ὑπ' ἀρ. 7461, τὸ ὁποῖον εἶναι

ὁ υἱὸς αὐτοῦ Ἀντώνιος Γκίζης(1), ὁ μέχρι τοῦ 1750 ζήσας, ἐπροστατεύθη ἐπίσης ὑπὸ τῆς Γαλλίας, ὅπως καὶ ὁ υἱὸς τούτου Πέτρος Γκίζης(2), ὁ μέχρι τοῦ 1780 ἢ τοῦ 1791 ζῶν ἀκόμη, καὶ ὁ τούτου πάλιν υἱὸς Γεώργιος Γκίζης, ὁ μέχρι τοῦ 1839 ἐπιζήσας. Ὁ τελευταῖος μᾶς εἶναι γνωστότερος. Οὗτος ἔλαβε σύζυγον τὴν Ἀνγουσώ, θυγατέρα τοῦ ἐκ Κέας εὐπατρίδου Τζώρτζη Παγκάλου(3). Σώζεται δὲ διαβατήριον αὐτοῦ, ἐκδοθὲν ἐν Σμύρῃ τῷ 1790 ὑπὸ τοῦ τότε γενικοῦ προξένου τῆς Γαλλίας Amoreux, ὅπου ὁ Γεώργιος Γκίζης ἀναγράφεται ὡς γάλλος προστατευόμενος (protégé de France)(4). Ἀλλὰ καὶ ὑποπρόξενος τῆς Γαλλίας διωροσθη ὁ Γ. Γκίζης καὶ ὡς τοιοῦτος ἐχρημάτισε μέχρι τοῦ θανάτου του(5).

ἀνακοίνωσις πρὸς Ἰ. Γκίζην τῆς ἀπὸ 10 Ἰανουαρ. 1748 ἀποφάσεως τοῦ ἐν Γαλλίᾳ βασιλικοῦ συμβουλίου περὶ καταργήσεως τῶν εἰσπραττομένων δικαιωμάτων ὑπὸ τῶν προξένων τῆς Γαλλίας ἐν Ἀνατολῇ.

(1) Περὶ αὐτοῦ βλ. τὸ ὑπ' ἀρ. 7464 ἔγγραφο τοῦ ἀρχείου τῆς ἱστορ. καὶ ἔθνολ. ἑταιρ. τοῦ ἔτους 1735, ὅπου ὁ Ἀντώνιος Γκίζης ὑπογράφεται ὡς πρόξενος Μυκόνου καὶ Τήνου. Ἐκ δὲ τοῦ ἔγγραφου τοῦ ὑπ' ἀρ. 7,468 τοῦ αὐτοῦ ἀρχείου τῆς 12 Μαρτίου 1768 καταφαίνεται ὅτι ὁ Ἀντώνιος Γκίζης, ἤδη ἀποθανὼν, εἶχεν υἱὸν Πετράκιον καλούμενον. Οὗτος δὲ πιθανώτατα εἶναι ὁ δωρητὴς ἐν ἔτει 1778 γηπέδου εἰς τὴν μονὴν Τουρλιανῆς (κτητορικὸν τῆς ἐν Μυκόνῳ ἱεράς μονῆς Τουρλιανῆς τῆς κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου, συντεθὲν μὲν ὑπὸ τοῦ ἡγουμένου Νεοφύτου τοῦ Βερτοπούλου, ἐπεξεργασθὲν δὲ ὑπὸ Α. Βέλλη σχολάρχου, ἐν Ἐρμουπόλει 1877 σελ. 42), λαβὼν δὲ σύζυγον τὴν Μαρίαν Κωνστ. Μιυρογένους (Blancard, 2α ἐκδ. 2, 25).

(2) Εἰς τὸ ἀρχεῖον τῆς ἱστορ. καὶ ἔθνολ. ἑταιρ. ὑπ' ἀρ. 7482 ἀπόκειται ἔγγραφο ἀπροτέστο τοῦ Πέτρου Γκίζη ἐκ μέρους τοῦ καβαλιέρ Ψαροῦ ἀπὸ 2 Σεπτεμβρ. 1772.

(3) Βλ. τὸ ὑπ' ἀρ. 7763 ἔγγραφο τοῦ ἀρχείου τῆς ἱστορ. καὶ ἔθνολ. ἑταιρ.

(4) Εἶναι τὸ ὑπ' ἀρ. 7510 ἔγγραφο τοῦ ἀρχείου τῆς ἱστορ. καὶ ἔθνολ. ἑταιρ., τὸ ὁποῖον δημοσιεύομεν ἐν τέλει ὑπὸ τὸ στοιχεῖον (δ).

(5) Εἰς τὸ τέλος δημοσιεύομεν ὑπὸ τὸ στοιχεῖον (ε) τὴν μετάφρασιν εἰς τὴν ἑλληνικὴν τῆς πατέντας, διὰ τῆς ὁποίας ὁ Γ. Γκίζης ἐπροστατεύθη. Ἡ πατέντα, ἀποκειμένη ὑπ' ἀριθ. 7,507 ἐν τῷ ἀρχεῖῳ τῆς ἱστορ. καὶ ἔθνολ. ἑταιρ. χρονολογεῖται ἀπὸ 3 Φεβρουαρίου 1790, εἶναι ὑπογεγραμμένη ὑπὸ τοῦ Choiseul-Gouffier (ἐν Κωνσταντινουπόλει τότε πρέσβευς τῆς Γαλλίας), εἶναι ἀθλίως γεγραμμένη καὶ μεταφρασμένη καὶ ἐπιγράφεται «ἐξήγησις (δηλ. μετάφρασις) τῆς πατέντας ἐκδεδομένης ἀπὸ τὴν καντζελλαρία Φράντζας ἐν Κωνσταντινουπόλει κατὰ τὸ 1790 τὴν τρίτην Φεβρουαρίου ἔτους νέου(;) 1 ἐν Σταυροδρόμῳ». — Ἐν τῷ ἀρχεῖῳ τῆς ἱστορ. καὶ ἔθνολ. ἑταιρ. καὶ ὑπ' ἀρ. 7531 ἀπόκειται πωλητήριον ἀμπέλου εἰς τὸν κόνσολον Φοάντζας Γ. Γκίζη τοῦ Γ. Γιάννη ἀπὸ 19 Μαρτίου 1793. Ἐν τῷ αὐτῷ ἀρχεῖῳ ὑπ' ἀρ. 7644 ἀπόκειται ἐπίσης πιστοποιητικὸν ὑγειονομικὸν τοῦ γαλλικοῦ προξενείου Μυκόνου πρὸς τὸν πλοίαρχον Γ. Κονδούρην, ἀπερχόμενον εἰς Λιδόρνον, ἰταλιστὶ γεγραμμένον, καὶ χρονολογημένον ἀπὸ 1 Ἀπριλίου 1810. Ὑπογράφεται l'agente imperiale francese Giorgio Gisi.

Ἐκτὸς δὲ τούτων ἀναφέρεται καὶ ὁ Νικόλαος Γκίζης, ὡς πρόξενος καὶ οὗτος τῆς Γαλλίας, ἐν ἔτει 1747 (1).

Ἄλλὰ ἡ ἱστορία τῆς οἰκογενείας ταύτης εἶναι ἀνάγκη νὰ ἀποτελέσῃ τὸ ἀντικείμενον ἰδίᾳς ἐρεύνης, ἀφοῦ μάλιστα περιεσώθησαν περὶ αὐτῆς εἰδήσεις ἀφθονοί, οὕτω δὲ μόνον θὰ ἐξακριβωθῶσι τὰ κατ' αὐτήν (2).

Φαίνεται δὲ ὅτι ἐπὶ τινὰ χρόνον τὸ γαλλικὸν πρακτορεῖον τῆς Μυκόνου (διότι ἀναφέρεται καὶ ὡς πρακτορεῖον προξενικὸν καὶ ὡς προξενεῖον ἢ καλύτερον ὑποπροξενεῖον τὸ ἐν Μυκόνῳ λειτουργοῦν) ἐξηρτᾶτο ἀπὸ τὸ πρακτορεῖον τῆς Τήνου (3) ἢ ὅτι αἱ δύο αὗται νῆσοι εἶχον τὸν αὐτὸν πράκτορα ἢ ὑποπρόξενον.

Ὡς ὑποπρόξενος δὲ τῆς Αὐστρίας ἐν Μυκόνῳ μνημονεύεται ὅτι ἐχρημάτισεν ὁ Πέτρος Μαυρογένης. Τούτου ἡ οἰκία φέρουσα χρονολογίαν 1735 σώζεται ἀκόμη εἰς τὴν Μύκονον (4). Καὶ ὁ υἱὸς τούτου Δημήτριος Μαυρογένης, ὁ συζευχθεὶς τὴν Μαρίαν Σκοροδύλη καὶ τὴν

Ἐν ἀρχῇ τοῦ ἐγγράφου τούτου φέρεται. *Aggente del consolato generale di Smyrna* (ὁ ἐν Μυκόνῳ πρόξενος τῆς Γαλλίας διορίζετο τότε ὑπὸ τοῦ ἐν Σμύρνῃ γενικοῦ προξένου, εἰς τὸν ὁποῖον καὶ ὑπήγετο).

(1) Βλ. περὶ τούτου τὸ ὑπ' ἀριθ. 7448 ἐγγραφοῦ τοῦ ἀρχείου τῆς ἱστορ. καὶ ἔθνολ. ἑταιρ.

(2) Περὶ τῆς οἰκογενείας Γκίζη ἀφθόνους εἰδήσεις παρέχουσι τὰ ἐγγραφα τὰ δωρηθέντα εἰς τὸ ἀρχεῖον τῆς ἱστορ. καὶ ἔθν. λ. ἑταιρ. ὑπὸ τοῦ Βαρθολομαίου Γκίζη 340 τὸν ἀριθμὸν (τὰ ἐγγραφα φέρουσι τοὺς ἀπὸ 7423 — 7463 ἀριθμούς).— Τὸ δὲ ὑπ' ἀρ. 7,722 εἶναι ἐπιστολὴ τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει πρέσβεως τῆς Δανίας ἐν ἔτει 1827 πρὸς τὸν τότε ἐν Μυκόνῳ ὑποπρόξενον τῆς Δανίας Γεώργιον Γκίζην, ὁ ὁποῖος εἶναι ἀναμφιδόλως ὁ Γ. Γκίζης, ὁ καὶ ὑποπρόξενος τῆς Γαλλίας.— Ὅτι δὲ τὸ 1727 ὁ ἐν Μυκόνῳ πρόξενος τῆς Γαλλίας ἦτον Ἕλληνα γνωρίζομεν καὶ ἄλλοθεν (βλ. Rey, 245).— Κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ 19 αἰῶνος ἔζη ἐν Μυκόνῳ καὶ ὁ Πέτρος Γκίζης, περὶ τοῦ ὁποῖου, ὡς ἐξαιρετικῶς τιμηθέντος ὑπὸ τῆς Γαλλίας, κἀμνει μνεῖαν τὸ ἀπὸ 9 Αὐγούστου 1816 ἐγγραφοῦ τῆς ἐν Πέραν Κωνσταντινουπόλεως γαλλικῆς πρεσβεΐας, τὸ ἀποκείμενον ἐν τῷ ἀρχεῖῳ τῆς ἱστορ. καὶ ἔθνολ. ἑταιρ. ὑπ' ἀρ. 7671.— Διατί δὲ καὶ ἐκ τίνος ἀφορμῆς ἔγειαν ὀρθόδοξοι οἱ καθολικοὶ Γκίζαι διηγείται ὁ Νικόλ. Δ. Δραγοῦμης (ἀπόσπασμα ὑπομνημάτων ἀνεκδότων ἐν Πανδώρας τόμ. 4 (Ἄπριλ. 1853.— Ἄπριλ. 1854) σελ. 486).

(3) Τοῦτο τοῦλάχιστον ἐμφαίνει τὸ ὑπ' ἀρ. 7606 ἐγγραφοῦ τοῦ ἀρχείου τῆς ἱστορ. καὶ ἔθνολ. ἑταιρ.

(4) *Livre d'or de la noblesse phanariote et des familles princières de Valachie et de la Moldavie* par E (Εὐγενίου) R (Ρίζου) R (Ραγκαδῆ) ἑκδ. 2 Ἀθῆναι 1904 σελ. 139.— *Blancard, les Mauroyéni*, 2 ἑκδ. 2, 8.

Ειρήνην Καλογερά εἰς δεύτερον γάμον ἐχρημάτισεν ἐπίσης ὑποπρόξενος τῆς Αὐστρίας (1), καθὼς καὶ τῆς Ἀγγλίας (2).

Μνημονεύεται δὲ καὶ ὁ Νικόλαος Μαυρογένης ὡς πρόξενος ξένης δυνάμεως, χωρὶς νὰ ἀναφέρεται τίνος (2), περὶ τὸ 1725.

Ὑποπρόξενος δὲ τῆς Ἀγγλίας τῷ 1821, καθὼς καὶ τῆς Αὐστρίας ἐν Μυκόνῳ καὶ Πάρῳ καὶ ἐν ἄλλαις ἀκόμη νήσοις ἦτον ὁ Πέτρος Κορδίας. Φαίνεται δὲ ὅτι καὶ ἄλλας ἀκόμη δυνάμεις ἀντιπροσώπευε τότε ὁ Κορδίας. Γαυλάχιστον ὁ ἐν Μυκόνῳ σῶζομενος οἶκος του φέρει τοὺς θυρεοὺς πολλῶν προξενείων ἐν τῇ μεγάλῃ αἰθούσῃ (4).

Τῷ 1818 ἀγέντης ἦτοι προξενικὸς πράκτωρ τῆς Ρωσίας ἦτον ὁ Ἰερώνυμος Κορίνθιος (5), ὁ ἴδιος ἀναμφιδόλως πρὸς τὸν ἀνωτέρω μνημονευόμενον πράκτορα ἐν Τήνῳ, ἐπεκτείνων καὶ εἰς τὰς δύο νήσους τὴν δικαιοδοσίαν του. Ἀλλ' ὀλίγα ἔτη μετὰ ταῦτα ἦτοι τῷ 1821 πρόξενος τῆς Ρωσίας ἐχρημάτισεν ὁ Δ. Καμπάνης (6). Καὶ περὶ τῆς ἰδρύσεως ρωσικοῦ προξενείου ἐν Μυκόνῳ ἔχομεν εἰδήσεις τινάς. Κατ' αὐτὰς ἡ αὐτοκράτειρα Αἰκατερίνη μετὰ τὴν συνθήκην τοῦ Κιουτσούκ Καϊναρτζή (1774) τὴν Μύκονον ὥρισεν ὡς ἔδραν τοῦ προξένου τῆς ἐν Αἰγαίῳ. Οἱ Τούρκοι δὲ ἔκτοτε ἐγκατέστησαν καὶ αὐτοὶ ἐν τῇ νήσῳ ταύτῃ ἀγᾶν (7).

(1) Livre d'or, 140.

(2) Blancard, 1, 43 καὶ 2, 8.

(3) Τὸ μανθάνομεν ἐκ τινος πωλητηρίου ἐγγράφου, χρονολογουμένου ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου 1725 καὶ δημοσιευόμενον ἐν τῇ πρώτῃ ἐκδόσει τοῦ Blancard (les Mauroyéni σελ. 25).

(4) Τρ. Εὐαγγελίδου, ἡ Μύκονος ἐν Ἀθήναις 1914 σελ. 197.— Ὑποπρόξενος Ἀγγλίας ἦτον καὶ τῷ 1825 (Charles Swan, Journal of a voyage up the mediterranean Λονδῖνον 1826 τόμ. 2 σελ. 61).

(5) Εὐαγγελίδου, ἡ Μύκονος 188.

(6) Εὐαγγελίδου, ἡ Μύκονος 188.

(7) van Kinsbergen, Beschreibung des Archipelagus (ἐκ τῆς ὀλλανδικῆς) ἐν Rostock καὶ Λιψία 1792 σελ. 120.— Πρῶτος πρόξενος τῆς Ρωσίας ἐν Μυκόνῳ ὑπῆρξεν ὁ Δαλματὸς κόμης Βοϊνόβιτς, περὶ τοῦ ὁποίου ἐσφαλμένως ὁ Ν. Δραγούμης (ἀποσπάσματα ὑπομνημάτων ἐν Πανθ. 4, 485) ὑποθέτει ὅτι ἤκμασε περὶ τὰ μέσα τοῦ 18ου αἰῶνος, ἐνῶ ἤκμασε περὶ τὰ τέλη. Τοῦτου ὁ οἶκος εἶναι τὸ σημερινόν τῆς νήσου δημομαρχειῖον, περὶ τοῦ ὁποίου ἐσφαλμένως ἐπίσης λέγει ὁ Ἐμμ. Κανέλλης (Ὁκετῆμειρος περιήγησις ἐν τῇ νήσῳ Μυκόνῳ ἐν Ἀθήναις 1884 σελ. 7) ὅτι χρονολογεῖται ἀπὸ 200 ἐτῶν. Τὸν Βοϊνόβιτς ἀναφέρει καὶ ὁ Zinkeisen (6,439) ὡς γενικὸν πρόξενον τῆς Ρωσίας ἐν Μυκόνῳ.

Ἄλλὰ καὶ πρόξενον τῆς Ὀλλανδίας εἶχεν ἡ Μύκονος κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ 18^{ου} αἰῶνος, ὅπως καὶ πρόξενον τῆς Ἀγγλίας κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον, μολονότι κανὲν πλοῖον ὀλλανδικὸν (ὅπως καὶ ἀγγλικὸν) δὲν προσήγγιζε τότε εἰς τὴν νῆσον. Καὶ οὗτος δὲ ὅπως καὶ ὁ τῆς Ἀγγλίας ἦτον Ἕλληγ (1).

Καὶ ἐν γένει μετὰ τὸ 1779 ἐν Μυκόνῳ ὑπῆρχον ὑποπροξενεῖα ὄλων τῶν δυνάμεων, ἄλλα μὲν ἐξαρτώμενα ἐκ τοῦ προξένου Τήνου, ἄλλα δὲ ἐκ τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει πρεσβειῶν (2). Ἡ δημοσίευσίς ἢ καὶ ἀναδίφησις καὶ ἄλλων μυκονιακῶν ἐγγράφων θέλει μᾶς πληροφορήσει πολλά, διότι σώζονται ἐδῶ καὶ ἐκεῖ κατεσπαρμένα ἔγγραφα τῆς νήσου ταύτης ὄχι ὀλίγα, ἀνερεύνητα ἀκόμη καὶ ἀδημοσίευτα (3).

Ἐν Νάξῳ τὸ προξενεῖον τῆς Γαλλίας ἦτον ἀνατεθειμένον κατὰ τὸν δέκατον ἑβδόμον αἰῶνα εἰς τὴν οἰκογένειαν Κορονέλλου, καθολικὴν κατ' ἀρχὰς καὶ φραγκικὴν, ὀρθόδοξον καὶ ἐξελληγισθεῖσαν μετὰ ταῦτα (4).

Τῇ 11 Ἰανουαρίου 1793 ἐξεδόθη ἐν Κωνσταντινουπόλει διορισμὸς τοῦ Ἀναστασίου Κορνυλίου ὡς ὑποπροξένου τῆς Βενετίας ἐν Νάξῳ, Πάρῳ, Ἀντιπάρῳ καὶ Θήρᾳ (5).

Ἀναφέρεται δὲ ὅτι ἐκ τῆς ἐπιστήμου ἐν Νάξῳ οἰκογενείας τῶν Φραγκοπούλων ἔλαβεν ἕνας τῷ 1810 τὴν προστασίαν τῆς Γερμανίας (6).

(1) Tournesort, 1, 283.

(2) Εὐαγγελίδου, ἡ Μύκονος 188.

(3) Σειρὰν ἐγγράφων τῆς Μυκόνου, ὡς ἀνεφέραμεν (σελ. 71 σημ. 9), ἔχει τὸ ἀρχεῖον τῆς ἱστορ. καὶ ἔθνολ. ἑταιρ. Συλλογὴν, πολλοῦ λόγου ἰστίαν, ἔχει καὶ ὁ διευθυντὴς τοῦ νομισματικοῦ μουσείου κ. Ἰ. Σβορώνος. Ἄλλη συλλογὴ, πολύτιμος καὶ αὕτη ἦτον ἡ τοῦ Ἰ. Π. Γρυπάρη, ἐν Μυκόνῳ ζήσαντος, ἀποθανόντος δὲ πρὸ ὀλίγων ἐτῶν. Εἰς τὴν ἱστορ. καὶ ἔθνολ. ἑταιρείαν ἐδωρῆθησαν πρὸ τίνος καὶ ἄλλα τῆς Μυκόνου ἔγγραφα, ὄχι ὀλίγα, τὰ ὁποῖα δὲν εἶναι ἀκόμη καταγεγραμμένα εἰς τὸν κατάλογον τοῦ ἀρχείου.

(4) Rey, 245.

(5) Τὸ ἔγγραφο τοῦ διορισμοῦ τούτου, ἰταλιστὶ γεγραμμένον, ἀπόκειται ὑπ' ἀρ. 2,300 ἐν τῷ ἀρχεῖῳ τῆς ἱστορ. καὶ ἔθνολ. ἑταιρ.

(6) Βλ. περὶ τούτου τὸ ὑπ' ἀρ. 9209 ἔγγραφο τοῦ ἀρχείου τῆς ἐθνικῆς βιβλιοθήκης.

Ὡς ἄγγλος προστατευόμενος ἀναφέρεται τῷ 1816 καὶ ὁ Γεράσιμος Σολωμός (1).

Τῇ δὲ 13 Δεκεμβρίου τοῦ ἰδίου ἔτους 1816 πρόξενος τῆς Μεγάλης Βρετανίας ἐν τῇ νήσῳ ταύτῃ ἦτον ὁ Νικόλαος Φραγκόπουλος (2). Ὁ ἴδιος Ν. Φραγκόπουλος ἦτο καὶ τῷ 1820 πρόξενος τῆς Μεγάλης Βρετανίας καὶ εἶχε τὸν υἱὸν του Ἰάκωβον Ν. Φραγκόπουλον ὡς γραμματέα του (3).

Πρόξενος δὲ τῆς Ὀλλανδίας ἐν Νάξῳ τῷ 1818 ἦτον ὁ Φραντς-σκος Σουμαρίππας (4).

Ἐν ἔτει δὲ 1817 καὶ 1818 ὑποπρόξενος τῆς Ρωσίας ἐν Νάξῳ ἦτον ὁ Χριστόδουλος Ραφτόπουλος (5).

Ἐν Ἄνδρῳ ὁ πρόξενος τῆς Γαλλίας τῷ 1727 ἦτον Ἕλληνας (6).

Ἐν Κιμῳ ὁ πρόξενος τῆς Ὀλλανδίας τῇ 3 Ἰουλίου 1678 ἦτον Ἕλληνας, ἐκ τῆς νήσου ταύτης καταγόμενος (7). Ἕλληνας ἦτο καὶ ὁ πρόξενος τῆς Γαλλίας ἐν τῇ νήσῳ ταύτῃ τῷ 1727 (8).

Ἐν Ὑδρᾷ ὑποπρόξενος τῆς Γαλλίας ἦτο μετὰ τὸ 1787, τῷ 1789 καὶ τῷ 1790 ἀκόμη ὁ Ἐλευθεράκις Γκίκας (9). Ὑποπρόξενος δὲ

(1) Βλ. περὶ τούτου ἔγγραφον τοῦ ἀρχείου τῆς ἱστορ. καὶ ἔθναλ. ἑταιρ. ὑπ' ἀρ. 8194, δημοσιευόμενον ἐν τέλει ὑπὸ τὸ στοιχεῖον (ζ).

(2) Βλ. περὶ τούτου τὸ ὑπ' ἀρ. 8194 ἔγγραφον τοῦ ἀρχείου τῆς ἱστ. καὶ ἔθν. ἑταιρ.

(3) Ἐν τῇ συλλογῇ τοῦ κ. Ἰω. Βλαχογιάννη φυλάττεται διαβατήριον τοῦ Ζακυνθίου Βασιλείου Λάσκαρι, ἐκδοθὲν ὑπὸ τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει ἀγγλικῆς πρεσβείας τῇ 17/29 Νοεμβρίου 1819 καὶ ἐπιθεωρηθὲν ἐν Νάξῳ τῷ 1820 ὑπὸ τοῦ Ν. Φραγκοπούλου ὡς προξένου τῆς Ἀγγλίας, ὅπου ὑπογράφεται καὶ ὁ υἱός.

(4) Βλ. τὸ ὑπ' ἀρ. 9236 ἔγγραφον τοῦ ἀρχείου τῆς ἐθνικῆς βιβλιοθήκης.

(5) Τὸ πληροφορούμεθα ἀπὸ διαβατήριον, φυλαττόμενον ἐν τῇ συλλογῇ τοῦ κ. Ἰ. Βλαχογιάννη, τοῦ Ἰωάννου Δαμηλάρη, ὑπηκόου Ρώσου, ἐκδεδομένον δὲ ἐν Κωνσταντινουπόλει ὑπὸ τῆς ρωσικῆς πρεσβείας τῇ 26 Νοεμβρίου 1815 καὶ ὑπ' ἀρ. 1503, ὀπισθογεγραμμένον δὲ καὶ ἐπιθεωρημένον ἐν Νάξῳ τῇ 7 Ἀπριλίου 1817 καὶ τῇ 25 Ὀκτωβρίου 1818 ὑπὸ τοῦ Χ. Ραφτοπούλου— Ὁ Χ. Ραφτόπουλος, ἀναμφιδόλως οὗτος, ἀναγράφεται καὶ ὡς συνδρομητῆς ἐν τῷ Συναξαριστῇ Νικοδήμου τοῦ ἀγιορείτου (ἐν Βενετίᾳ 1819 τόμ. 3 σελ. 364).

(6) Rey, 245.

(7) Corneille le Brun, Voyage au Levant, c'est-à-dire dans les principaux endroits de l'Asie Mineure, dans les îles de Chio, Rhodes et Chypre κτλ. Παρίσιος: 1714 σελ. 18.

(8) Rey, 245.

(9) Γ. Δ. Κριεζῆ, ἱστορία τῆς νήσου Ὑδρας, Πάτραι 1860 σελ. 31.— Ἄντω-

τῆς Ρωσίας τῷ μὲν 1792 ἦτον ὁ Λάζαρος Κοκκίνης (1), τῷ δὲ 1804 καὶ τῷ 1807 ὁ Ἀναστάσιος Κοκκίνης (2), ὁ ὁποῖος ὡς καγκελλάριον εἶχε τὸν Δημήτριον Κοντολέοντα (3). Τῷ 1820 προξενικὸς πράκτωρ τῆς Ρωσίας ἐν Ὑδρᾷ ἦτον ὁ Γεώργιος Κλάδος, καγκελλάριος δὲ αὐτοῦ ὁ Παναγιώτης Βαφιοπούλος (4).

Ρώσους δὲ προστατευομένους ἔχομεν ἐν Ὑδρᾷ πλείστους καὶ τὰ ὀνόματ' αὐτῶν ἐξ αὐτῶν μαθάνομεν ἐκ τινος ἐγγράφου, μεταξὺ τῶν ὁποίων εἶναι καὶ ὁ Λάζαρος Κουντουριώτης (5).

Ἐν Σπέτσαις ὑποπρόξενος τῆς Ἀγγλίας καὶ τῆς Ρωσίας ἐχρημάτισε τῷ 1814 ὁ Βασίλειος Μαλοκίνης, ἔχων καὶ καγκελλάριον Ἑλληνα, τοῦ ὁποῖου ὄμως τὸ ὄνομα δὲν ἀναφέρεται (6). Ἡ νῆσος εἶχε

νίου Μιαούλη, υπόμνημα περὶ τῆς νήσου Ὑδρας ἀφ' ἧς ἐποχῆς κατοικήθη μέχρι τοῦ ἔτους 1821, μετατυπωθὲν ὑπὸ Ἄνδρ. Ἀντ. Μιαούλη ἐν Ἀθήναις 1864 σελ. 25 καὶ 26.— Ἀντωνίου Ἀ. Μιαούλη, ἱστορία τῆς νήσου Ὑδρας ἐν Ἀθήναις 1874 σελ. 47.

(1) Γ. Δ. Κριεζῆ, 34.

(2) Γ. Δ. Κριεζῆ, 124.— Ἀντ. Ἀ. Μιαούλη, 79.— Ἐκ τῶν πρώτων καὶ μεγίστων οἰκογενειῶν τῆς Ὑδρας ἦτον ἡ τῶν Λαζαραίων, ἐξ αὐτῆς δὲ ἐπίσημος ἐγένετο ὁ Λάζαρος Κοκκίνης, ὁ ὁποῖος ηὔξησεν ἐμπορευόμενος τὴν περιουσίαν του (Ἀντ. Μιαούλη, υπόμνημα, 22).— Ὅτι δὲ τῷ 1804 ὑποπρόξενος τῆς Ρωσίας ἦτον ὁ Ἀναστάσιος Κοκκίνης γνωρίζομεν καὶ ἀπὸ ἐγγράφου τοῦ ἀρχείου τῆς ἱστορ. καὶ ἔθνολ. ἐταιρ. ὑπ' ἀρ. 17640.— Μνημονεύεται δὲ καὶ ὁ Ἰωάννης Ἀναστασίου Κοκκίνης, ἀναγραφόμενος ὡς συνδρομητῆς ἐν τῷ Συναξαριστῇ Νικοδήμου Ἀγιορείτου (3, 361) καὶ ἐν τῷ Κήπῳ Χαρίτων τοῦ αὐτοῦ (σελ. 342).— Ἐν τῷ ὑπ' ἀρ. 17711 ἐγγράφῳ τοῦ ἀρχείου τῆς ἱστορ. καὶ ἔθνολ. ἐταιρ. οἱ σύντυχοι Ὑδρας παραπονοῦνται κατὰ τοῦ Λαζάρου, υἱοῦ Ἀναστασίου Κοκκίνη, ὡς ταραχοποιῶ. Διὸ καὶ τὸν συνέλαβον καὶ τὸν ἀπέστειλαν εἰς Κωνσταντινούπολιν διὰ νὰ τιμωρηθῇ (τὸ ἐγγράφον χρονολογεῖται ἀπὸ 21 Μαρτίου 1806).— Ὁ Ἰ. Χ. Δραγάτης (Ὑδρα, ἐν Ἑβδομάδι τόμ. 2 (1885) σελ. 342) δημοσιεύει ἐπιγραφὴν τοῦ 1805 τοῦ κωδωνοστασίου τοῦ ναοῦ τῆς Ὑπαπαντῆς ἐν Ὑδρᾷ, τοῦ ὁποῖου ἰδιοκτήτης ἦτον ὁ οἶκος Κοκκίνη. Καὶ ἀναφέρεται ἐν αὐτῇ ὁ Λάζαρος Κοκκίνης, σούντιτος ρώσος, ὁ κτήτωρ τοῦ ναοῦ, καὶ ὁ Ἀναστάσιος Κοκκίνης, κόνσολος τῶν Ρώσων, δαπανήσας πρὸς ἀνέγερσιν τοῦ κωδωνοστασίου.— Ὁ Ἀναστ. Λαζ. Κοκκίνης (ὡς καὶ ὁ Ἄνδρ. Κοκκίνης) ἐχρημάτισαν καὶ μέλη τῆς φιλικῆς ἐταιρείας (Φιλήμονος, δοκίμιον ἱστορ. περὶ τῆς ἑλλην. ἐπαναστ. 1, 397).

(3) Βλ. τὸ ὑπ' ἀρ. 17640 ἐγγράφον τοῦ ἀρχείου τῆς ἱστορ. καὶ ἔθνολ. ἐταιρ.

(4) Βλ. ἐν τέλει τὸ ὑπὸ στοιχ. (η) ἐγγράφον ἐκ τῆς συλλογῆς τοῦ Ἰ. Βλαχογιάννη.— Μέλος τῆς φιλικῆς ἐταιρείας ἦτον ὁ Ἰωάννης Κλάδος (Φιλήμονος, δοκίμιον ἱστορ. περὶ τῆς ἑλλην. ἐπαναστ. 1, 396).

(5) Βλ. τὸ ἐγγράφον, τὸ δημοσιευόμενον ἐν τέλει ὑπὸ τὸ στοιχείον (6).

(6) Turner, 1, 252 καὶ 265.— Μνημονεύεται δὲ καὶ ὁ τιμιώτατος Χατζῆς κύρ Δημήτριος Μαλοκίνης καὶ ὁ Γεώργιος Μαλοκίνης ὡς συνδρομηταὶ τοῦ Συναξαριστοῦ Νικοδήμου τοῦ ἀγιορείτου (3, 364). Ὁ Δημητράκις Μαλοκίνης μνημονεύεται καὶ ἐν ἐγ-

κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο καὶ πρόξενον τῆς Γαλλίας, ἀναμφιδόλως Ἕλληνα, τοῦ ὁποίου τὸ ὄνομα δὲν γνωρίζομεν, ὡς μὴ ἀναφερόμενον ὑπὸ τοῦ μεταδιδόντος εἰς ἡμᾶς τὴν εἶδησιν ταύτην (1).

Ἐν Σύμῃ τῷ 1815 ἄγγλος ὑποπρόξενος ἦτον ὁ Ἰωάννης Κοντογιάννης (2).

Ἐν Πάτρῳ καθήκοντα προξένου τῆς Γαλλίας κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ δεκάτου ὀγδοῦ αἰῶνος ἐξετέλει Ἕλληνα, μαλονότι δὲν ἐδείκνυε διπλώματα (patentes) διορισμοῦ. Ἐβεβαίωνε δὲ ὅτι τὰ καθήκοντα ταῦτα ἐξετέλει ἡ οἰκογένειά του ἀπὸ τριῶν ἤδη γενεῶν, ἐκ πατρὸς εἰς υἱὸν μεταδιδόμενα, κατὰ τινὰ περγαμινῆν, ἡ ὁποία εἶχεν ἀποσταλῆ πρὸς τὴν οἰκογένειάν του ὑπὸ βασιλέως τῆς Γαλλίας, τοῦ ὁποίου ἠγγόει τὸ ὄνομα, καὶ ὁ ὁποῖος πιθανώτατα ἦτον ὁ Ἐρρίκος Δ'. Πρὸς αὐτὸν δὲ ἀπετείνοντο ὅλοι οἱ ξένοι. Αὐτὸς ἐν ἀνάγκῃ παρουσιάζετο ὡς πρόξενος οἰουδήποτε ἔθνους, τοῦ ὁποίου ὑπήκοοι ἀπεδιβάζοντο εἰς τὴν Πάτμον (3).

Γάλλος προστατευόμενος ἐκ Πάτμου καταγόμενος, ἦτο καὶ ὁ Μιχ. Πάγκαλος, ὁ ὁποῖος ὡς δεῦτερος πλοίαρχος ἐταξείδευσεν ἐπὶ γαλλικοῦ πλοίου κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ δεκάτου ἐνάτου αἰῶνος (4).

Ἐν Κῶ ὁ ὑποπρόξενος τῆς Πρωσίας τῷ 1803 ἦτον Ἕλληνα (5)

Ἐν λιμένι Βαθέος τῆς Σάμου ὑποπρόξενος τῆς Ἀγγλίας τῷ 1815 ἦτον ὁ Ἐπτανήσιος Τσιδίνης (6).

γράφων τῆς 20 Ὀκτωβρ. 1820, ἀποκειμένῳ ἐν τῷ ἀρχεῖῳ τῆς ἱστορ. καὶ ἔθνολ. ἑταιρ. ὑπ' ἀρ. 8,521.— Γόνοι τῆς οἰκογενείας ἐπιζῶσι ἢ ἐπέζων τοῦλάχιστον τῷ 1879 καὶ ἀναγράφονται ἐν τῷ ἐκλογικῷ καταλόγῳ τοῦ ἔτους τούτου, ὡς ὁ Βασίλειος Φραντζέσκου Μαλοκίνης, ναυτικός, ὁ Γεώργιος Δημητρίου Μαλοκίνης, πλοίαρχος, ὁ Ἰωάννης Δημητρ. Μαλοκίνης καὶ ὁ Ἰωάννης Θεοδ. Μαλοκίνης (Ἐκλογικὸς κατάλογος τοῦ δήμου Σπετσῶν τοῦ ἔτους 1879, Ναύπλιον 1879 αὐξων ἀριθμὸς 535, 897, 1727, 1819).

(1) Turner, 1, 287.

(2) Turner, 3, 18 κ. ἐ.— Ἡ οἰκογένεια σοῖζεται μέχρι σήμερον ἐν Σύμῃ.

(3) Tournefort, 1, 439 καὶ 440.

(4) Ἐν τῷ ἀρχεῖῳ τῆς ἱστορ. καὶ ἔθνολ. ἑταιρ. ἀπόκειται ὑπ' ἀρ. 7,371 διαβατήριον τοῦ Μ. Παγκάλου, ἐκδοθὲν ὑπὸ τοῦ ἐν Λιδόρῳ προξένου τῆς Γαλλίας τῇ 11/23 Σεπ/δρίου 1814. Ἡ οἰκογένεια Παγκάλου, διάφορος τῆς ἐν Κέα, ὑπῆρξεν ἐκ τῶν διακριθεισῶν τῆς Πάτμου οἰκογενειῶν.

(5) Bartholdy, 2, 52.— Ρητῶς δὲ ἀναφέρεται ὅτι τῷ 1815 (κατὰ Δεκ/βρ.) ἐν Κῶ δὲν ὑπῆρχε πρόξενος τῆς Ἀγγλίας (Turner, 3, 38).

(6) Turner, 3, 108.